

[Horn.]

Mill. Kr. mere over paa Staten, nemlig $\frac{7}{10}$ af Udgifterne, medens et Mindretal, Venstre, har ønsket, at Staten skulde tage yderligere 3 Mill. Kr., saa det bliver $\frac{3}{4}$ af Omkostningerne. Det kan se lidt underligt ud, at det er kommet til at ligge saaledes, for da et lignende Lovforslag var til Behandling sidste Gang, under det forrige Ministerium, var der ikke den Divergenss Partierne imellem, men det er der ikke noget at gøre ved. Disse Bemærkninger var henvendt til Venstres Særbetænkning. Hvad angaar Retsforbundets Særbetænkning, er der ikke meget at sige, den er skrevet ud fra Synspunktet: at lade 7 og 9 være lige i denne Sag.

Jeg skal nævne de enkelte Ændringsforslag. Ændringsforslag Nr. 1 til § 1 er stillet af Ministeren med Tilslutning af et Flertal i Udvalget og gaar ud paa, at det Beløb, som Staten skal betale, forhøjes fra 27 Mill. Kr. til 28 Mill. Kr. Det kan jeg paa Flertallets Vegne anbefale ærede Medlemmer at stemme for, idet jeg maa fraraade at stemme for Mindretallets Ændringsforslag Nr. 2 til § 1. Jeg maa anbefale ærede Medlemmer at stemme for Ændringsforslag Nr. 3 til § 2 og mod Ændringsforslag Nr. 4 til § 2. Ændringsforslag Nr. 5 til § 2, som er stillet af Ministeren og tiltraadt af et Flertal i Udvalget, skal jeg anbefale ærede Medlemmer at stemme for, medens jeg maa anbefale at stemme imod Ændringsforslag Nr. 6 til samme Paragraf. Endelig er der Ændringsforslag Nr. 7 til § 3, som er stillet af Ministeren og tiltraadt af hele Udvalget, ligesom Ændringsforslag Nr. 8 til § 6. Begge disse Ændringsforslag anbefaler jeg paa Udvalgets Vegne, at man stemmer for.

Juul: Den Udvalgsbehandling, som nu er afsluttet, viser jo en forskellig Opfattelse af Privatbanernes samfundsmæssige Værdi. Jeg vilde helst, at det skulde staa klart for enhver, at Privatbanernes Betydning rækker langt ud over de Egne, hvori de er anlagt. Især tror jeg vi maa sande, at Værdifordelingen under Besættelsen vilde have været udsat for uovervindelige Vanskeligheder, hvis ikke de Baner havde eksisteret, og det er i og for sig ogsaa erkendt fra de forskellige politiske Partiers Side med Undtagelse maaske af Retsstatspartiet. I hvert Fald ligger der i selve Lovforslaget en Anerkendelse af, at Samfundet har Interesse i at bevare Privatbanerne og holde dem i Gang. Spørgsmaalet er blot, hvor stor denne samfundsmæssige Interesse er i Forhold til den Interesse, som er tilknyttet Banerne fra de paagældende Kommuner Side. Det

ligger jo saaledes, at Staten har anlagt sit Banenet gennem de Egne af Landet, hvor Mulighederne for rentabel Drift var bedst, men til Trods herfor maa vi stadig opleve, at Statsbanerne kører med Underskud, der saa gennem Skatter betales af Befolkningen. Det vil med andre Ord sige, at de Skatteydere, som bor i de statsbaneløse Egne, først faar deres Part af Byrderne ved at opretholde Statsbanerne og dernæst en stor Part af Udgifterne ved Anlæg og Drift af de Privatbaner, som findes i Egnen. Det vil derfor let gaa saaledes, at Byrden ved at opretholde Privatbanedrift bliver saa tyngende for de paagældende Kommuner, at de fristes til at give op.

Ser vi paa de Moderniseringsforanstaltninger, som det foreliggende Lovforslag omhandler, viser det sig, at den Part af Udgifterne, som er tiltænkt Kommunerne, for en enkelt Banes Vedkommende beløber sig til over 70 pCt. af den Aktiekapital, de paagældende Kommuner i sin Tid har anbragt i Baneanlægget, og det er klart, at det vil tynde de kommunale Budgetter haardt. Hvis man vil erkende Privatbanernes Betydning, set fra et Samfundssynspunkt, vil det være betænkeligt at stille Krav til Kommunerne ud over Bristepunktet. Naar vi fra Venstres Side stiller Forslag om at forhøje Statens Andel i Udgifterne fra $\frac{2}{3}$ til $\frac{3}{4}$, er vor Begrundelse netop, at Kommunerne Økonomi ikke bør anspændes saa haardt, at de tvinges til at nedlægge de Baner, hvis Opretholdelse ogsaa Samfundet har Interesse i.

Jeg har hørt den Indvending fremsat, at det ikke bør være saadan, at Kommunerne kan bevilge, og Staten skal betale. Den Betragtning er jeg fuldkommen enig i, men det er der jo heller slet ikke Tale om her. Det Udvalg, som skal foretage Indstilling til Ministeren om Gennemførelse af Moderniseringsforanstaltningerne, skal ifølge Lovforslaget bestaa af 9 Medlemmer i alt; af disse repræsenterer de 8 Staten, og kun en eneste er Repræsentant for Privatbanerne. Dette skulde vel egentlig indeholde tilstrækkelig Sikkerhed for, at Statens Midler ikke bliver udsat for Misbrug — og vilde man sætte Statens Andel i Udgifterne i Forhold til Repræsentation i Udvalget, skulde vi jo noget højere op.

Jeg maa mene, at Venstres Forslag, tager rimeligt Hensyn til de forskellige Parter, og jeg vilde ogsaa tro, det kunde opnaa et betydeligt Flertal af Folketingets Stemmer, hvis man vil lægge en rent saglig Betragtning til Grund ved Afstemningen. Jeg bygger min Formodning paa den Kends-